

громадянами; електронний уряд – розширення можливостей електронного уряду для забезпечення зручного та ефективного взаємодії громадян з владою. Електронні сервіси мають бути доступні та зрозумілі для всіх верств населення; розробка аналітичних інструментів – створення та впровадження аналітичних інструментів на основі штучного інтелекту та машинного навчання для обробки та аналізу великих обсягів даних.

Таким чином, роль технологій у вдосконаленні участі громадськості в процесах формування та виконання державної політики є визначальною і важливою в сучасному суспільстві. З впровадженням інформаційних технологій, соціальних мереж, електронного уряду та інших інноваційних інструментів, відкриваються нові можливості для активної участі громадян у формуванні та моніторингу державної політики. Однією з ключових переваг технологій є полегшення доступу до інформації. Громадяни можуть швидко та ефективно отримувати дані про дії влади, законопроекти, бюджетні рішення та інші аспекти державного управління. Це сприяє збільшенню обізнаності громадян і робить їх активнішими учасниками політичних процесів.

Отже, роль технологій у вдосконаленні участі громадськості полягає в створенні та підтримці інструментів, які сприяють відкритості, прозорості та активності громадян у формуванні та виконанні державної політики.

Перелік використаних джерел:

1. Ночвай В. Роль громадських організацій в інноваційній політиці, трансфері знань та євроінтеграційних процесах. – Агенція Європейських Інновацій, 2020. URL : <https://aei.org.ua/>. 2. Русинюк М. М. Особливості впливу громадських об'єднань на публічну політику / М. М. Русинюк // Право та державне управлінн. 2019, № 4. – С. 201 – 207.

УДК 330.131.1: 631.11

Сиромолот Едуард Анатолійович,

керівник Інформаційного центру Асоціації європейських прикордонних регіонів ХНЕУ ім. С. Кузнеця, аспірант кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ДОСВІД РОБОТИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ АСОЦІАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНІВ В ХНЕУ ІМ. СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ³⁹

12 листопада 2013 року, в рамках другого візиту Генерального секретаря АЕПР Мартіна Гільермо Раміреза в Харківську область, була укладена трьохстороння Угода про створення Інформаційного центру Асоціації європейських прикордонних регіонів за участю 3-х сторін, а саме АЕПР, ХНЕУ ім. С. Кузнеця та ХГО «Єврорегіон «Слобожанщина».

Ця подія, відкриття Центру, стало можливим завдяки організації плідної та багаторічної співпраці Харківської області з Асоціацією європейських прикордонних регіонів [1], активній діяльності представників Харківської області у розвитку багаторівневого врядування, територіального та транскордонного співробітництва на регіональному, національному та міжнародних рівнях.

Важливим інструментом організації співпраці з Асоціацією європейських прикордонних регіонів стало використання інструменту діджиталізації, а саме проведення Відео Інтернет Конференцій.

Метою дослідження є аналіз практики використання Відео Інтернет Конференцій, як інструменту діджиталізації у роботі Інформаційного центру Асоціацією європейських прикордонних регіонів в Україні в ХНЕУ ім. С. Кузнеця для сприяння розвитку багаторівневого врядування, територіального та транскордонного співробітництва.

³⁹ Науковий керівник – Гавкалова Наталія Леонідівна, д. е.н., професор, завідувачка кафедрою державного управління, публічного адміністрування та економічної політики.

Аспекти публічного управління, його реформування через застосування цифрових технологій розглядалися у наукових працях багатьох вчених, зокрема: В. Бакуменко, К. Ващенко, Н. Гавкалової, Л. Гордієнко, Н. Гончарук, С. Квітки, В. Куйбіди, М. Лахижи, В. Мельник, О. Оболенського, Г. Шумської [2 – 6].

Слід відзначити перший досвід використання формату Відео-Інтернет Конференцій у ХНЕУ ім. С. Кузнеця для організації міжрегіонального та транскордонного співробітництва між Харківською обласною радою та Львівською обласною радою.

Так, 10 жовтня 2012 року в аудиторії Бібліотечного корпусу ХНЕУ ім. С. Кузнеця відбулася Відео Інтернет Конференція «Адміністративно–територіальній устрій та місцеве самоврядування України: сучасний стан, шляхи розвитку та вдосконалення» в рамках якої були обговорені неступні питання: 1. Шляхи вдосконалення адміністративно територіального устрою України та органів місцевого самоврядування; 2. Єврорегіональне та міжрегіональне міжмуніципальне співробітництво, як форма розвитку місцевого самоврядування; 3. Участь органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади у розвитку туристично-рекреаційної галузі регіонів України.

За результати обговорення питань в рамках Відео Інтернет Конференції була укладена Угода між Харківською обласною радою, яку підписав голова обласної ради Сергій Чернов та Львівською обласною радою, яку підписав голова обласної ради Олег Панькевич [7].

Харківська та Львівська обласні ради узгодили сформувані роботу навколо 5-ти секцій за напрями укладеної двосторонньої угоди, а саме:

Секція 1. Співробітництво у сфері розвитку територіальних громад, реформування адміністративно-територіального устрою та органів місцевого самоврядування

Секція 2. Співробітництво у сфері економічного розвитку

Секція 3. Співробітництво у сферах соціальної та гуманітарної політики

Секція 4. Співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища

Секція 5. Міжрегіональне та транскордонне співробітництво

До персонального складу секцій ввійшли представники депутатського корпусу (представники відповідних постійних комісій), виконавчого апарату обласної ради, асоціацій органів місцевого самоврядування, наукових установ та організацій Харківської та Львівської областей.

Були також визначені відповідальні за забезпечення координації роботи усіх секцій та підготовки зведеного варіанту рекомендацій обласним радам, а саме з боку Львівської обласної ради – виконавчий директор АОМС «Єврорегіон Карпати – Україна» Галина Литвин, з боку Харківської обласної ради – Едуард Сиромолот, президент ХГО «Єврорегіон «Слобожанщина».

Далі планувалось, що представники секцій шляхом обміну інформацією електронними листами напрацьовуватимуть конкретні рекомендації спільних заходів на виконання Угоди і надаватимуть її до обласних рад.

Починаючи з 2014 року у практиці роботи Інформаційного центру АСПР в ХНЕУ ім. С. Кузнеця на базі аудиторій 312 Бібліотечного корпусу та Аудиторії А3 Головного корпусу університету проводилися різноманітні Відео Інтернет Конференції за участю представників виконкому та цільових груп АСПР, представників Харківської обласної ради, Харківської обласної державної адміністрації, єврорегіонів України, органів місцевого самоврядування Харківської області, Міністерства регіонального розвитку та будівництва України в координації з міжнародним відділом та кафедрою державного управління, публічного адміністрування та економічної політики ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

На сторінці Інформаційного центру АСПР в ХНЕУ ім. С. Кузнеця (Центр) у ФБ відображені всі події, заходи, Відео Інтернет Конференції з моменту створення Центру, а саме з 12 листопада 2013 року [8].

Слід відзначити практику організації Центром та Цільовою групою АСПР з зовнішніх кордонів Відео Інтернет Конференцій за участю студентської молоді ХНЕУ ім. С. Кузнеця та представників молоді єврорегіонів, і проведення у м. Харків у серпні 2018 року 10- того ювілейного Молодіжного форуму АСПР.

25 травня 2016 року в рамках Днів публічного адміністрування та управління проектами, організованих кафедрою державного управління, публічного адміністрування та економічної політики ХНЕУ ім. С. Кузнеця, відбулася Відео Інтернет Конференція з питань розвитку міжрегіонального, транскордонного співробітництва та європейської інтеграції за участю представників АСПР, ХНЕУ імені Семена Кузнеця, Харківської обласної ради, Мереф'янської міської ради, ХГО «Єврорегіон «Слобожанщина», Єврорегіону «Дністер» (м. Вінниця), Міжнародної асоціації інституцій регіонального розвитку (м. Ужгород), Асоціації сприяння транскордонному співробітництву, Швейцарія, БО "Світло Надії (м. Полтава).

Формат Відео Інтернет Конференції активно застосовувалась в умовах пандемії COVID-19 у 2020 році з метою створення та організації роботи проектів територіального та транскордонного співробітництва громад Слобожанщини, а саме: Агротуристичний кластер «Сіверський Донець», Прикордонне об'єднання між територіального співробітництва «Слобожанщина», Дергачівський субрегіон, Центр сільської спадщини Слобожанщини, Дороги вина та Смаку Слобожанщини.

31 серпня 2021 року в рамках онлайн робочої зустрічі між Генеральним секретарем АСПР Мартіна Гільермо Рамірезом та Дмитро Живицьким, головою Сумської обласної державної адміністрації, організованою Інформаційним центром АСПР, було підкреслено про необхідність створення рівних умов щодо участі прикордонних регіонів України, які не межують с кордоном ЄС, у Програмах ЄС, фінансових інструментах ЄС сферою яких є підтримка розвитку територіального та транскордонного співробітництва та було сказано про ініціативу АСПР щодо створення окремих фінансових інструментів підтримки розвитку прикордонних регіонів Східної України, які опинилися у несприятливих умовах у зв'язку з збройної агресією росії проти України.

В рамках роботи цільової групи АСПР з зовнішніх кордонів у м. Ужгород 6 червня 2023 року у форматі Відео Інтернет Конференції відбулася спільна презентація Наталії Гавкалової, д.е.н., професора, завідувачки кафедри державного управління, регіонального розвитку та економічної політики ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Едуарда Сиромолот, керівника Інформаційного центру АСПР на тему «Транскордонне співробітництво та регіональний розвиток в Україні – 2023: виклики та рішення», в який було висвітлено багаторічний досвід роботи з Асоціацією європейських прикордонних регіонів у тому числі у форматі Інформаційного центру АСПР; представлено бачення роботи Інформаційного центру АСПР в ХНЕУ імені Семена Кузнеця, як живої лабораторії територіального та транскордонного співробітництва; відбулася презентація проектних ініціатив у сфері територіального та транскордонного співробітництва, громадянської дипломатії та формування відповідних компетенцій у представників держслужбовців, місцевого самоврядування, громадянського суспільства.

У роботі Цільової групи АСПР із зовнішніх кордонів, 6 червня 2023 року у м. Ужгород взяла участь Тетяна Єгорова Луценко, голова Харківської обласної ради, відбулися її перемовини з Генеральним секретарем Асоціації європейських прикордонних регіонів Мартінім Гільермо Рамірезом та укладено Меморандум між Харківською обласною радою та Регіональною радою Південної Карелії, Фінляндія та між Пісочинською селищною радою, Харківської області, та Муніципалітетом Тайпалсаарі.

Таким чином, використання Відео Інтернет Конференції, як інструменту діджиталізації у багаторічній роботі Інформаційного центру АСПР в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, мало позитивний вплив на розвиток комунікацій з Асоціацією європейських прикордонних регіонів, розвиток територій громад Слобожанщини, сприяло створенню проектів територіального та транскордонного співробітництва громад Слобожанщини, і збагатило українську практику розвитку багаторівневого врядування.

Продовження застосування Відео Інтернет Конференції у роботі Інформаційного центру АСПР в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, як інструменту цифрової трансформації суспільства, в умовах воєнного стану та євроінтеграційних процесів в Україні, буде сприяти оновленню та подальшим дослідженням місцевих стратегій розвитку територій громад та регіонів, вдосконаленню участі органів місцевого самоврядування у міжтериторіальному та транскордонному співробітництві, як пріоритетного напряму регіонального розвитку України.

Перелік використаних джерел:

1. Асоціація європейських прикордонних регіонів. – Режим доступу : <https://www.aebr.eu/about>.
2. Публічне управління та адміністрування у забезпеченні регіонального розвитку: монографія / Н. Л. Гавкалова, Г. М. Шумська, В. І. Мельник та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Н. Л. Гавкалової. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 390 с.
3. Гавкалова Н., Гордієнко Л. Європейські моделі децентралізації управління: досвід для України // Управління змінами та інновації. – 2023. – №5. – 5-8. – Режим доступу : <https://doi.org/10.32782/СМІ/20232-5-1>.
4. Гончарук Н. Т., Прудиус Л. В. Модернізація державної служби України на сучасному етапі розвитку // Право та державне управління : Збірник наукових праць. – Запоріжжя: Класичний приватний університет. – 2017. – № 4 (29). – Т. 2. – С. 191–198.
5. Квітка С. Цифрові трансформації як сучасний тренд періодичного циклу розвитку суспільства // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – Спецвипуск. – 2020. – С. 131–134. Режим доступу : <http://doi.org/10.36.030/2664-3618-2020-si-131-134>.
6. Куйбіда В. С., Карпенко О. В., Карпенко О. В., Наместнік В. В. Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату // Вісник НАДУ. Серія «Державне управління». – 2018. – № 1. – С.5-11.
7. Львівська й Харківська облради домовилися про співпрацю // Сайт міста Львова, 11 жовтня 2012 р. – Режим доступу: <https://www.032.ua/news/201930/lvivska-j-harkivska-oblradi-domovilisa-pro-spivpracu>.
8. Інформаційний центр АЄПР в ХНЕУ ім. С. Кузнеця – Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/755592057849775>

УДК 34.09

Стахова Юлія Юріївна, здобувач четвертого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ВАЖЛИВІСТЬ ІНСТИТУТУ ВИКРИВАЧІВ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ⁴⁰

Розкриття корупційних справ має значний вплив на суспільство, сприяючи покращенню довіри до структур влади, адже виявлення корупції свідчить про відкритість і прозорість системи, створює відчуття захищеності. Крім того, це може призвести до змін у законодавстві та політиці, задля запобігання подібним випадкам у майбутньому. Ефективна боротьба з корупцією можлива тоді, коли кожен громадянин обізнаний із своїми можливостями викривати корупцію, впевнений у належному захисті його прав від можливих заходів негативного впливу, а у суспільстві сформована повага до викривачів корупції як відповідальних громадян. Це обґрунтовує актуальність даного дослідження.

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» [1], викривач – фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Отже, особа вважається викривачем за сукупності таких умов:

повідомити про корупцію має фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка переконана, що її інформація є достовірною;

наведена у повідомленні інформація повинна містити факти, що доводять можливе вчинення іншою особою корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, які можна перевірити;

ця інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходження нею служби чи навчання.

⁴⁰ Науковий керівник – Шумська Ганна Миколаївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики.